

ECLI:RO:CABUC:2022:177.002033

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREŞTI
SECŢIA A IX-A CONTENCIOS ADMINISTRATIV ŞI FISCAL

DOSAR NR. 8262/2/2021

SENTINŢA CIVILĂ NR. 2033
Şedinţa publică din data 04.11.2022
Curtea constituită din:
PREŞEDINTE – LAURA MARINA ANDREI
GREFIER – ANDREEA ECATERINA CASANGIU

Pe rol se află soluţionarea acţiunii în contencios administrativ formulată de reclamantul **CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII,** în contradictoriu cu pârâtul **NEUMANN VICTOR ANDREI MARIUS** şi intervenientul .... având ca obiect *"constatarea calităţii de lucrător/colaborator al securităţii (OUG nr.24/2008)"*.

Dezbaterile asupra fondului, au avut loc în şedinţa publică din data de 21.10.2022, fiind consemnate în încheierea de şedinţa publică de la acea dată, parte integrantă din prezenta hotărâre, când Curtea, pentru a da posibilitate părţilor să depună note scrise, a amânat pronunţarea la data de 04.11.2022, când în aceeaşi compunere a hotărât după cum urmează:

C U R T E A,

Deliberând asupra cauzei, constată următoarele:

Prin cererea înregistrată la data de 24.12.2021 sub nr. 8262/2/2021 reclamantul CONSILIUL NAŢIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂŢII a chemat în judecată pe pârâtul NEUMANN VICTOR ANDREI MARIUS, solicitând instanţei ca, prin hotărârea ce o va pronunţa, să constate calitatea de colaborator al Securităţii în ceea ce îl priveşte pe pârât.

În motivarea cererii sale, reclamantul a arătat că prin cererile de verificare nr. P 1755/21/04.03.2021, 05.03.2021, nr. P 1757/21/04.03.2021, nr. P 1758/21/04.03.2021, 19.03.2021, nr. P 1759/21/04.03.2021, 19.03.2021, nr. P 1760/21/04.03.2021, 19.03.2021 şi nr. P 1765/21/04.03.2021, adresate CNSAS de către .... s-a solicitat verificarea în ceea ce îl priveşte pe pârâtul Neumann Victor Andrei Marius. Aşa cum rezultă din cuprinsul notei de constatare nr. DI/I/1065/28.06.2021, pârâtul, muzeograf la Muzeul Banatului din Timişoara, a fost recrutat de Securitate pe linia problemei Artă-Cultură, pentru încadrarea informativă a Secţia de istorie din cadrul muzeului. De asemenea, a fost pregătit contrainformativ pentru a aduce informaţii de valoare în urma deplasărilor în interes profesional pe care le efectua regulat peste hotare.

Începând din aprilie 1989 este luat în preocupări de GOT 0544 a IJS Timiş, pe linia acţiunii „VENUS 2" (cetăţeni români aflaţi în reţeaua informativă, dirijaţi şi sprijiniţi în sensul stabilirii ilegale în străinătate în vederea continuării relaţiei de colaborare). În perioada colaborării cu fosta Securitate (1977-1989), pârâtul, titular al dosarului nr. SIE 56782, a întocmit şi semnat olograf cu numele real, un angajament, având nume conspirativ de informator „HODOŞ POLIXENIANU[L] „HODOŞ POLIXENIE/ HODOŞ/ HODOS (în perioada: 1977-1989), „NEDELCU „ROBERT" (în perioada 1989). Documentele menţionate

în nota de constatare demonstrează faptul că pe parcursul colaborării cu Securitatea, pârâtul furnizat informaţii prin care se denunţau activităţi potrivnice regimului totalitar comunist, c au vizat îngrădirea dreptului la viaţă privată (art. 17 din Pactul Internaţional privind Drepturile Civile şi Politice).

Reclamantul a mai învederat că pentru colaborarea prin furnizarea de informaţii trebuie îndeplinite cumulativ două condiţii: informaţiile furnizate Securităţii să se refere la activităţi sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist; informaţiile prevăzute la punctul 1 să vizeze îngrădirea drepturilor si libertăţilor fundamentale ale omului. Potrivit documentelor identificate în arhiva CNSAS până la data emiterii notei, relaţia pârâtului cu organele de Securitate s-a desfăşurat şi a evoluat pe parcursul a 12 ani (concret, între 1977 şi 1989), fiind documentată în 12 dosare, dintre care doar SIE 56782 îl are ca titular pe dl. Neumann Victor Andrei Marius, restul fiind dosarele altor persoane, sau dosare tematice. În dosare s-au păstrat documente care atestă fără dubiu că, în perioada 1977-1989 pârâtul a transmis Securităţii, atât prin înscrisuri olografe, cât şi verbal, informaţii despre terţe persoane, colegi şi membrii ai anturajului. Pe parcursul celor 12 ani de colaborare, pârâtul s-a aflat în legătura a doi ofiţeri, din două compartimente distincte ale Securităţii Judeţene Timiş, respectiv mr./lt. col. I.I. de la Serviciul 1/A (cu profil de muncă informaţii interne), în perioada 31.08.1977 - iunie 1989, şi ulterior în legătura lt. col. C.A., din cadrul Grupei Operative Teritoriale 0544 - Timiş (G.O.T. 0544, corespondentul în teritoriu al Centrului de Informaţii Externe CIE), începând din august 1989 până la o dată ulterioară datei de 1 ianuarie 1990. În dosarul SIE 56782, deschis în iunie 1989, s-au preluat şi arhivat documente care ilustrează întreaga perioadă în care pârâtul s-a aflat în reţeaua informativă a Securităţii Timiş, în legătura ambilor ofiţeri. Până în iunie 1989, în calitate de informator al Serviciului 1/A al Securităţii Timiş, pârâtul a furnizat informaţii valoroase din punct de vedere operativ, fapt care explică preluarea lui ulterioară în reţeaua G.O.T. 0544 şi dirijarea sa cu sarcini în exteriorul ţării. În perioada colaborării cu Serviciul 1 al Securităţii Timiş (august 1977-iunie 1989), pârâtul a fost dirijat, în principal, în acţiuni de supraveghere informativă a colegilor de la Muzeul Banatului din Timişoara - Secţia de istorie, sau a altor istorici şi oameni de cultură, din ţară şi din emigraţie, cu care a intrat în contact şi despre care a dat informaţii bogate şi detaliate, privind atât activitatea lor profesională, cât şi viaţa lor privată. Reclamantul citează din notele informative, arătând că pârâtul aborda problemele ştiinţifice pe care trebuia să le trateze din perspectiva respectării directivelor oficiale, trasate de politica PCR în domeniu, cu precădere în problema continuităţii populaţiei romanizate pe teritoriul actual al României. Această problemă, care era una de competenţa oamenilor de ştiinţă şi a specialiştilor în istorie veche, a fost tratată în notele informative furnizate de dl. Neumann Victor Andrei Marius ca o problemă politică, de respectare a comandamentelor ideologice ale regimului totalitar comunist şi, lucru mai grav, informaţiile transmise de sursa ''HODOŞ" au avut consecinţe directe asupra persoanelor urmărite, în special asupra dlui F.M., directorul Muzeului Banatului. În urma notelor informative din martie 1978, între care două au fost redactate de pârât în aceeaşi zi, 22.03.1978, s-a deschis mapa de verificare pe numele lui F. M., transformată ulterior în dosar de urmărire informativă. Având în vedere considerentele Deciziei nr. 672/26.06.2012 ale Curţii Constituţionale, în coroborarea notelor informative menţionate mai sus, şi ca o dovadă în plus a colaborării pârâtului cu fosta Securitate, trebuie reţinute notele şi rapoartele întocmite de ofiţer pe baza informaţiilor furnizate de pârât. Astfel, în scopul stabilirii "poziţiei" persoanelor urmărite, faţă de normele ideologice trasate de conducerea PCR în probleme de istorie şi cultură, sursa "HODOŞ" a transmis mr. I.I. şi informaţii verbale, valorificate operativ, aşa cum rezultă din nota nr. 25246/003/01.02.1978, nr. 25246/0013/02.11.1978, nota nr. 25246/0021/11.05.1980.

Reclamantul a mai învederat că în dosarele identificate în arhiva CNSAS se regăsesc şi documente (olografe sau dactilo) privind informaţiile pe care pârâtul le-a furnizat Securităţii

cu privire la activitățile, preocupările sau viața privată a unor specialiști sau ziariști străini, pe care i-a cunoscut cu prilejul deplasărilor în străinătate, sau cu privire la alte persoane pe care le-a frecventat sau cu care a intrat în contact pentru scurt timp în țară. În acest sens, reclamantul prezintă citate din nota nr. 25246/0017/11.12.1979, nota nr. 25246/720.11.1980, nota nr. 25246/0033/06.04.1983, nota nr. 25246/0036/21.09.1983.

Reclamantul susține că anterior includerii oficiale în rețeaua informativă a Centrului de Informații Externe (prin compartimentul local din Timiș), evaluările anuale ale sursei "HODOȘ" întocmite de mr./lt.col. I.I. au consemnat, pe de-o parte, „aportul informativ bun, prin obținerea de informații de interes operativ în domeniul cercetării istorice I..T, cât și faptul că "*a fost deplasat la manifestări științifice pe teme de istorie în Iugoslavia și cercetări de arhivă în R.P. Ungară, cu sarcini contrainformative, sarcini de influențare pozitivă, de aducere a unor dovezi istoriografice în țară. I.F., sursa având "posibilități de informare în R.F.G. la Fundația „Friedrich Ebert", pe lângă U.A., scriitor în relație cu P.G. și V.T., muzee din R.P.U. și arhive din Austria, redacțiile unor reviste din R.F.G. Are o bursă pentru 1987 în R.F. Germania. /../ și pentru iulie 1987 la Congresul mondial al iluminismului la Budapesta. Are posibilități de a obține informații despre demersurile unor cercetători istorici cu preocupări iredentiste. Poate exercita influențări pozitive și de a se aduce documente în țară de interes operativ din domeniul istoriei.*" Calitățile sursei "HODOȘ", preluată în vara anului 1989 în rețeaua informativă a GOT 0544, se regăsesc și în documentele furnizate acestui compartiment al Securității Timiș, cu privire la cetățenii străini întâlniți în timpul călătoriilor în afara țării și despre care dl. Neumann Victor Andrei Marius a transmis în scris informații foarte detaliate, adevărate note de analiză și evaluare a posibilităților de exploatare operativă în viitor. Nu este lipsită de importanță nici existența în dosarul SIE 56782 a unei chitanțe olografe, datată (în mod eronat) 06.08.1989, prin care dl. Neumann Victor Andrei Marius a confirmat primirea sumei de 100 dolari SUA. Potrivit antetului, chitanța provine de Serviciul Român de Informații, dar, în opinia reclamantului, conținutul dosarul SIE 56782 susține ipoteza că acest decont, deși apare într-un document emis de o instituție a statului român democrat, privește de fapt activitatea pe care pârâtul a desfășurat-o anterior datei de 22 decembrie 1989, când se afla în rețeaua informativă a Securității Timiș, în legătura lt. col. C.A. de la GOT 0544. Potrivit unei Note datate 19.10.1989, în vara anului 1989, într-o perioadă când cetățenii români întâmpinau mari restricții privind călătoriile externe, pârâtul s-a deplasat în Israel și RF Germania, la congrese și seminarii de specialitate, iar în perioada octombrie-decembrie 1989 a beneficiat și de o bursă de studii, la Bonn. Informațiile transmise de pârât au avut urmări directe asupra persoanelor din anturajul profesional al pârâtului, au stat la baza efectuării unor verificări specifice, sau a deschiderii unor dosare de urmărire informativă. Aspectul cel mai important îl constituie însă faptul că informațiile furnizate de pârât nu au avut ca destinatar doar Securitatea Județului Timiș, ci și organele de Partid, așa cum o dovedesc numeroasele rezoluții ale ofițerilor superiori, care au consemnat în notele de sarcini, în mod repetat, faptul că au fost informate organele Comitetului Județean de Cultură și Educație Socialistă Timiș, în unele cazuri indicându-se chiar și numele persoanelor cu funcție de răspundere care au fost informate "pentru măsuri" (a se vedea, de pildă, Nota olografă nr. 25246/009/19.05.1978 din dosarul D 9686 Problema Artă Cultură Timiș, în care este invocat "tov. Președinte Preda").

Notele informative pe care le-a furnizat Securității pârâtul, deși conțin numeroase referiri la chestiuni aparent "tehnice", specifice domeniului în care este specializat, reprezintă de fapt evaluări pe care sursa "HODOȘ" le-a făcut colegilor de breaslă, strict din perspectiva respectării liniei ideologice a Partidului Comunist Român în domeniul istoriei. Pârâtul (în calitate de sursă a Securității) a urmărit timp de peste un deceniu și a raportat Securității Timiș modul în care colegii de serviciu s-au abătut de la directivele de partid și nu au respectat normele politice ale „propagandei muzeale", care a constituit însuși motivul recrutării sale

Semnificaţiile politice ale relatărilor, scrise sau verbale, sunt mai presus de orice îndoială şi la fel de certe au fost şi consecinţele directe pe care informările date Securităţii le-au avut asupra colegilor de breaslă sau asupra persoanelor din anturaj. Pârâtul a denunţat atât atitudini şi opinii contrare liniei oficiale dictate de PCR în domeniul "propagandei muzeale", cât şi alte activităţi interzise de regimul comunist (cum ar fi interesul pentru studierea Cabalei, sau organizarea de "saloane literare nelegale"). Practic, prin activitatea sa constantă, pârâtul a sprijinit în mod activ şi direct controlul exercitat de Securitate asupra vieţii intelectuale şi profesionale a colegilor si specialiştilor cu care a intrat în contact. Faţă de conţinutul acestor documente, reclamantul precizează că Securitatea monitoriza cu atenţie orice comentariu negativ la adresa regimului comunist, cunoscut fiind faptul că acesta urmărea promovarea ideii că statul comunist era forma superioară de organizare politică şi socială, în care toate persoanele aveau un nivel de viaţă ridicat, iar meritul pentru această stare de fapt se datora în exclusivitate partidului.

Nu se poate reţine că furnizarea unor informaţii de asemenea natură nu a fost făcută conştient, având reprezentarea clară a faptului că relatări precum cele prezentate anterior nu rămâneau fără urmări. Pârâtul nu putea să cunoască în momentul furnizării informaţiilor dacă Securitatea avea sau nu cunoştinţă de situaţiile pe care acesta urma să le denunţe. Atât timp cât pârâtul nu a luat în calcul şi ipoteza în care Securitatea nu ar fi cunoscut situaţiile denunţate, rezultă că acesta nu a menajat interesele persoanelor denunţate, nu a avut o atitudine precaută şi nici de protejare a celor denunţaţi. Prin urmare, nesocotind interesele celor denunţaţi, pârâtul a vizat îngrădirea drepturilor privind viaţa privată, atât timp cât a acceptat că persoanele denunţate puteau să facă obiectul unor investigaţii suplimentare ale Securităţii ca rezultat al denunţurilor sale. Prin furnizarea acestor informaţii, pârâtul a conştientizat că asupra persoanelor la care s-a referit în delaţiunile sale se pot lua măsuri de urmărire şi verificare (încălcarea dreptului la viaţă privată) şi, prin urmare, a vizat această consecinţă.

Este îndeplinită şi a doua condiţie, care se referă la vizarea încălcării unor drepturi fundamentale - şi nu neapărat încălcarea propriu-zisă a acestor drepturi - în sensul că intimatul ar fi trebuit să conştientizeze posibilele urmări ale informaţiilor furnizate. Este exclus ca pârâtul să nu fi realizat faptul că, odată ce furniza astfel de informaţii, asupra persoanelor la care se referea în denunţurile sale urma, de obicei, să se desfăşoare o acţiune de investigare din partea Securităţii, ori o înăsprire a formelor de supraveghere, dacă persoanele în cauză erau deja urmărite. Aceste investigaţii suplimentare presupuneau cei puţin încălcarea dreptului la viaţă privată (prevăzut de art. 17 din Pactul Internaţional privind Drepturile Civile şi Politice şi de art. 12 din Declaraţia Universală a Drepturilor Omului), prin căutarea şi obţinerea de noi informaţii despre cei urmăriţi, fără acordul lor. Aşa cum a arătat Decizia nr. 1780 din 24.03.2011 a înaltei Curţi de Casaţie şi Justiţie, pentru constatarea calităţii de colaborator al Securităţii este suficient în accepţiunea legii, ca denunţul să creeze numai o stare de pericol pentru cel denunţat. În egală măsură, a doua condiţie legală nu face nici un fel de referire la notorietatea informaţiilor, dacă Securitatea ştia şi din alte surse, practic se adaugă la lege. Legiuitorul nu face distincţie între informaţii, dacă erau cunoscute sau dimpotrivă, de primă sesizare. Din punct de vedere al analizei teleologice a textului, în nicio situaţie denunţătorul nu avea cum să cunoască gradul de informare al Securităţii, ofiţerul nu îi raporta informatorului, se întâmpla exact invers. Ar fi trebuit, astfel, adoptată o atitudine diligentă, precaută de protejare a intereselor celorlalţi cetăţeni şi să nu denunţe Securităţii informaţii care făceau referire la atitudini potrivnice regimului comunist, ştiind că asemenea informaţii prejudiciau persoanele denunţate.

În drept, reclamantul a invocat art. 3 lit. ş), art. (2) lit. b), art. 8 lit. a) şi art. 11 alin. (1) ale O.U.G. nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea Securităţii, cu modificările şi completările ulterioare, coroborate cu art. 31 alin. (1) şi art. 35 alin. (5) lit. a)

din Regulamentul de organizare şi funcţionare al C.N.S.A.S., adoptat prin Hotărârea nr. 2/2008, precum şi pe dispoziţiile art. 194, art. 223,411 din noul Cod de procedură civilă.

La data de 25.02.2022 pârâtul a formulat întâmpinare prin care a solicitat respingerea cererii, ca neîntemeiată. Pârâtul a arătat că informaţiile transmise, dar şi cele care i se atribuie fără să fi fost transmise, nu se referă la activităţi sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist şi nu au vizat îngrădirea dreptului fundamental la viaţă privată. În esenţă, informaţiile citate în cererea de chemare în judecată sunt opinii ştiinţifice în domeniul istoriei, relevă unele interpretări diferite ale izvoarelor istorice, precum şi activităţi desfăşurate în deplasările pentru cercetări ştiinţifice realizate în afara României. Nu există nici o referire la atitudini potrivnice regimului totalitar comunist pe care le-ar fi avut persoanele cu care a intrat în relaţii profesionale, iar informaţiile care îi aparţin au fost furnizate pe baza analizei unor scrieri publicate sau a unor comunicări în cadrul manifestărilor ştiinţifice publice (simpozioane, conferinţe, etc.). Nota olografă 25246/004/22.02.1978 scrisă de pârât reprezintă o analiză a unui articol publicat în revista „Era socialistă" de un alt istoric. „Era Socialistă" era o publicaţie ce avea ca scop intensificarea activităţii ideologice şi educaţia socialistă a maselor, aşa cum reieşea din hotărârile plenarei din 3-5 noiembrie 1971 a Comitetului Central al P.C.R. Este evident că articolul comentat fusese deja verificat anterior publicării. La solicitarea ofiţerului de informaţii, şi-a exprimat o opinie ştiinţifică în sensul că putea fi accentuată mai mult problema continuităţii poporului român pe acest teritoriu. Iar chestiunea continuităţii nu era şi nu este una politică, nu constituia un element de propagandă comunistă, ci viza o chestiune care interesa şi interesează poporul român indiferent de concepţiile şi ideile politice ale conducătorilor. Articolul comentat nu relevă o atitudine anticomunistă şi comentariul nu servea decât clarificării unei probleme istorice, a unui mod de abordare, fără a avea vreo implicaţie cu privire la viaţa privată a autorului articolului. Nota olografă nr. 25246/005/22.03.1978 reprezintă o opinie cu privire la posibilitatea ca mesajul istoric al prezentării unui mormânt sarmat în Muzeul Banatului să fie înţeles greşit în condiţiile în care lipseau imagini echivalente cu privire la populaţia autohtonă din Banat. Atitudinea critică a vizat o eroare managerială cu relevanţă în domeniul ştiinţei, iar nu în domeniul politicii. Greşeala sesizată nu constituia o expresie a unei atitudini antitotalitare, anticomuniste a celui ce o săvârşise. Mai mult, organizarea expoziţiei la care s-a referit era o chestiune publică, fără nici o legătură cu viaţa privată. Consecinţa putea fi, cel mult, atenţionarea pe linie profesională, iar nu restrângerea dreptului la viaţă privată. Nota olografă nr. 25246/009/19.05.1978 reprezintă o opinie critică la adresa activităţii profesionale publice a unor persoane din cadrul Muzeului Banatului. Pârâtul era nemulţumit că un ghid dintr-un muzeu de istorie din România nu vorbeşte bine limba română şi că un alt ghid ignoră, practic, problema continuităţii poporului român în Banat. Niciunul dintre aspectele prezentate în notă nu relevă atitudini anticomuniste şi nici nu erau apte să conducă la restrângerea dreptului la viaţă privată. Nota olografă nr. 25246/002/8.08.1980 reprezintă o opinie critică la adresa unei persoane care a modificat tematica expoziţiei întocmită şi a introdus în expoziţie un mormânt maghiar. Atitudinea denunţată nu era o atitudine anticomunistă, antitotalitară. Putea fi calificată cel mult ca o luare de poziţie antinaţională, îndreptată împotriva poporului român, dar în niciun caz împotriva partidului comunist. Reclamantul încearcă să demonstreze că adoptarea unei atitudini de respectare a directivelor partidului comunist în materie de istorie naţională, de cultivare a spiritului naţional „cu precădere în problema continuităţii populaţiei romanizate pe teritoriul actual al României' constituie o atitudine de aderare la sistemul totalitar. O asemenea idee este cu totul inacceptabilă şi nu poate fi decât consecinţa unui subiectivism inexplicabil.

Pârâtul mai arată că Nota nr. 25246/003/1.02.1978 nu conţine o informaţie. Pe de altă parte, nota nu relevă o critică la adresa regimului comunist totalitar, ci o controversă istorică, posibil o viziune mai puţin corespunzătoare adevărului istoric în ceea ce priveşte ideile

politice ale unei personalităţi maghiare din timpul revoluţiei de la 1848. Nota nr. 25246/0013/2.11.1978 nu conţine o informaţie. Mai mult, această notă nu se coroborează cu nici o altă probă din care ar rezulta că ar fi spus că .... are atitudini anticomuniste, de nerespectare a indicaţiilor, sarcinilor, directivelor de partid.

Nota nr. 25246/0021/11.05.1980 nu este scrisă şi semnată de pârât. Chiar din conţinutul acesteia se poate observa că este o pretinsă copie, poartă menţiunea „strict secret" care se scria exclusiv de autorităţi, poartă menţiunea numărului de exemplare, etc. Iar semnătura este cu totul diferită (se observă cu ochiul liber) de cea aplicată pe notele date de pârât. În dorinţa reclamantului de a se admite acţiunea cu orice preţ, în primul alineat de la pagina 10 a cererii de chemare în judecată se afirmă că a redactat şi semnat nota dactilografiată datată 23.05.1987. Afirmaţia este, însă, cu totul eronată. Nota nu este semnată. Ea poartă în colţul din dreapta sus menţiunile ofiţerului de securitate: nr. 25246/0052/23.05.1987, sursa „Hodoş", Lt. col. .... Prin comparaţie cu nota din 10.12.1980 atribuită chiar de către reclamant ofiţerului de securitate, se poate constata cu uşurinţă că antetul şi datele privind redactarea din partea stângă de jos sunt similare, ceea ce denotă că ambele note au fost scrise de către aceeaşi persoană, respectiv de către ofiţerul de securitate. Nota nr. 25246/0017/11.12.1979 nu doar că nu este întocmită pe baza informaţiilor furnizate, dar nici nu se coroborează cu alte documente. Obiectul acesteia este cu totul diferit de preocupările istorice ale pârâtului, vizează scriitori cu care nu a avut contacte, nu identifică nici măcar locul de muncă al profesorului de la care se pretinde că a aflat informaţia. Mai mult, „cabala" menţionată în notă este o metodă, disciplină şi şcoală de gândire ezoterică, ce îşi are originea în iudaism, iar practicanţii cabalei nu profesau atitudini contrare regimului politic, de critică a comunismului sau a regimului totalitar. Nota nr. 25246/00/20.11.1980 nu este întocmită pe baza informaţiilor furnizate de pârât. Mai mult, nimic din conţinutul notei nu relevă atitudini antitotalitare, anticomuniste si nici nu este apt să determine o restrângere a dreptului la viaţă privată. Nota din 10.12.1980 scrisă de ofiţerul de securitate relevă preocupările profesionale ale pârâtului şi intenţiile de cercetare, împreună cu alte persoane, a istoriei evreilor - adică a istoriei unui popor ce avea o comunitate importantă în România, recunoscută de statul român şi al cărui şef (rabin) era în relaţii foarte bune cu conducătorii comunişti. Este de remarcat că însuşi reclamantul notează fragmentul dintr-un raport al ofiţerului de informaţii în care acesta din urmă menţionează explicit „aportul informativ bun, prin obţinerea de informaţii de interes operativ în domeniul cercetării istorice..." (alineatul al doilea de la pagina 13 a acţiunii). Adică nu a avut un aport la obţinerea de informaţii despre atitudini antitotalitare, anticomuniste. Prin informaţii de interes operativ din domeniul istoriei se pot înţelege informaţii despre atitudini revanşarde, revizioniste, contrare interesului naţional peren, interes care depăşeşte limitele ideilor politice, precum interesul pentru menţinerea unităţii şi integrităţii teritoriale a statului naţional român. De asemenea, se poate înţelege interesul pentru diseminarea în statele vestice a informaţiilor istorice privind continuitatea populaţiei daco-romane pe teritoriul României si convieţuirea românilor cu alte naţionalităţi.

Un argument considerat de către reclamant ca important în „acuzarea" pârâtului îl constituie împrejurarea că a semnat, în data de 6.08.1989, o chitanţă din al cărei conţinut reiese că ar fi primit de la un ofiţer din Serviciul Român de Informaţii suma de 100 dolari SUA. Suma i-a fost dată de un ofiţer anterior plecării în interes ştiinţific în Israel. Acesta, înainte de primirea paşaportului cu care să plece, l-a întrebat dacă are bani de buzunar şi, cum avea resurse financiare extrem de limitate, i-a dat banii respectivi. Nici ofiţerul şi nici pârâtul nu au făcut vreo legătură cu vreun serviciu prestat de mine. Reclamantul foloseşte supoziţii fără vreo legătură cu realitatea. Este de notorietate că atunci când cineva doreşte să justifice o sumă de bani, menţionează şi motivul pentru care a dat acea sumă de bani în chiar actul ce consemnează plata (împrumut, preţ, recompensă, etc.). Pârâtul a susţinut că informaţiile date

de acesta, precum și cele ce i se atribuie în mod nereal, nu pot fi interpretate ca vizând restrângerea dreptului la viață privată și că niciuna dintre aceste informații nu reprezintă confirmări ale unor activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist și - în consecință - nu sunt îndeplinite cerințele art. 2 lit. b din O.U.G. nr. 24/2008 pentru a fi admisă acțiunea formulată de C.N.S.A.S.

La data de 14.01.2022 numitul .... a depus la dosar o cerere de intervenție accesorie în favoarea reclamantului – fila 179 volum I dosar fond, susținând că este coautorul proclamației de la Timișoara, deconspirarea Securității este o chestiune care prezintă interes pentru el ca activist civic și este de interes public de peste 30 ani. **Prin încheierea de ședință din 21.10.2022 cererea de intervenție a fost respinsă ca inadmisibilă.**

În cauză a fost administrată proba cu înscrisuri pentru ambele părți. Instanța a respins cererea pârâtului de administrare a probei cu martori, observând că față de teza probatorie invocată și de poziția martorilor în aparatul fostei securități proba nu era utilă și de natură a conduce la dezlegarea pricinii.

Examinând cererea dedusă judecății prin prisma argumentelor expuse de către părți, a textelor de lege incidente și a probatoriului administrat, Curtea consideră ca fondată cererea reclamantului și o va admite, pentru considerentele expuse în cele ce urmează.

Cu titlu preliminar, analizând dispozițiile OUG nr. 24/2008 Curtea subliniază că rațiunea adoptării acestui act normativ derivă din necesitatea cunoașterii de către membrii unei societăți postcomuniste a fostului regim totalitar, depășirii nivelului organizatoric, intelectual și moral impus de un sistem caracterizat prin structuri și moduri de gândire inadecvate, respectării drepturilor omului și a libertăților fundamentale, creării unei culturi politice autentice și a unei societăți civilizate, verificării a posteriori a comportamentului persoanelor care în prezent candidează pentru sau ocupă demnități ori funcții publice ori dețin titluri care implică o dimensiune morală primordială, legea neavând un scop punitiv și neinstituind o responsabilitate penală a celor în privința cărora se va constata că au fost lucrători sau colaboratori ai Securității. Curtea reține că OUG nr. 24/2008 urmărește scopul de deconspirare, indicat în preambul, a persoanelor care au contribuit la instrumentarea dosarului întocmit de Securitate sau care au efectuat activitățile prevăzute de actul normativ respectiv, prin consemnarea publică (publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a, și punerea la dispoziția mijloacelor de informare în masă de către reclamantul C.N.S.A.S.) a celor care ocupă demnitățile sau funcțiile enumerate în art. 3, precum și a celor care își manifestă intenția de a candida pentru alegerea sau numirea în aceste demnități sau funcții publice.

Curtea consideră că în cauză s-a făcut dovada faptului că pârâtul a furnizat fostei Securități informații cu privire la activități sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist care să vizeze îngrădirea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, motiv pentru care acțiunea urmează a fi admisă, cu consecința constatării calității pârâtului de colaborator al Securității.

Astfel, din înscrisurile aflate la dosar, Curtea reține că pârâtul a fost recrutat la data de 31.08.1977 de către Inspectoratul Județean Timiș pe linia informativă "artă-cultură," sub numele conspirativ „HODOȘ POLIXENIANU[L] „HODOȘ POLIXENIE/ HODOȘ/ HODOS (în perioada 1977-1989), „NEDELCU „ROBERT" (în perioada 1989). La data de 31.08.1977 pârâtul a completat și semnat angajament olograf fila 67 volum dosar fond.

Potrivit dispozițiilor art. 2 lit. b din OUG nr. 24/2008, colaborator al Securității este *„persoana care a furnizat informații, indiferent sub ce formă, precum note și rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securității, prin care se denunțau activitățile sau*

atitudinile potrivnice regimului totalitar comunist şi care au vizat îngrădirea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului."

Din analiza înscrisurilor aflate la dosar reiese în mod cert întrunirea primei cerinţe legale, respectiv furnizarea de către pârât organelor de securitate a unor informaţii privind activităţi sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist. În ceea ce priveşte sintagma activităţi sau atitudini potrivnice regimului totalitar comunist, Curtea apreciază că, din perspectiva raţiunii şi finalităţii legii, trebuie avut în vedere ceea ce autorităţile regimului comunist considerau, *factum notorium*, ca fiind activităţi şi/sau atitudini potrivnice regimului, întrucât aprecierea proprie a acestora era cea care declanşa luarea de măsuri împotriva persoanelor vizate de delaţiuni, aceste autorităţi fiind cele care defineau în mod discreţionar atât ceea ce era permis, cât şi ceea ce era interzis în societatea românească, fapt caracteristic de altfel tuturor regimurilor totalitare. Materialele furnizate de pârât pe parcursul colaborării cu organele de securitate, care îndeplinesc prima condiţie impusă de legiuitor, se referă la comportamentul unor persoane determinate, fiind date 52 note informative relevante, aşa cum rezultă din nota de analiză emisă la 11.10.1984 fila 75 volum I dosar fond, coroborat cu nota de analiză de la fila 88 volum I dosar fond şi fila 93 volum I dosar fond. Utilitatea datelor transmise a determinat preluarea pârâtului din reţeaua informativă a Serviciului 1 în reţeaua informativă a GOT 0544, specializată în spionaj extern, arătându-se în acest sens de către şeful Grupei Operative Teritoriale 0544 că pârâtul a furnizat *„informaţii, ce au fost exploatate pe diferite linii de muncă. Are posibilităţi la diferite instituţii din străinătate şi cunoaşte pe .... şi alte persoane din străinătate ce prezintă interes pe linia muncii noastre. Este ataşat faţă de organele de securitate, are calităţi şi posibilităţi de informare. Considerăm că este util pentru a fi luat în lucru pe linia acţiunii Venus 2.*"

Notele informative date de către pârât privesc pe de o parte supravegherea şi prezentarea opiniilor profesionale ale unor persoane din anturajul locului de muncă, informaţii circumscrise respectării politicii oficiale de partid, iar, pe de altă parte, prezentarea discuţiilor, opţiunilor unor membri ai mediului cultural stabilit în occident. Curtea arată că din perspectiva notelor informative despre care pârâtul susţine că prezintă doar puncte de vedere ca om de ştiinţă şi cercetător se poate observa că în realitate datele transmise de către pârât relevau poziţii ale persoanelor vizate de natură să atragă interesul organelor de securitate prin prisma unor opinii ce contraziceau punctele de vedere oficiale. Astfel, instanţa relevă cele expuse în notele informative semnate "HODOŞ" nr. 25246/005/22.03.1978, nr. 25246/007/30.03.1978 şi nr. 25246/0024/08.08.1980, în care s-a consemnat faptul că informaţiile au fost furnizate la solicitarea ofiţerului de securitate, pentru „documentarea activităţii şi poziţiei lui F.M., director al Muzeului şi fost şef al secţiei de istorie" şi vor fi exploatate la "informarea către organele P.C.R. şi la mapa care se va deschide. Raportul de deschidere a dosarului de urmărire informativă I 0210695 („Castelanul"), consemnează că „ *Au fost concretizate unele poziţii ale sus-numitului, prin care neagă continuitatea etnico-teritorială a românilor pe vatra jud. Timiş, de contestare a unor dovezi istorice privind prezenta şi permanenta daco-romană, concepând studii de istorie confuze, care pot fi preluate negativ de istoricii iredentişti din străinătate.*" Dosarul respectiv îl priveşte pe F.M. şi are la bază şi notele informative înaintate de către pârât persoana ţintă fiind supravegheată operativ de către organele de securitate, împrejurare faţă de care nu se pot reţine argumentele pârâtului.

În nota olografă, nr. 25246/009/19.05.1978, semnată cu numele conspirativ „HODOŞ", primită de mr. I.I., I.J. Timiş, Serviciul I/A, se arată: „ *Referitor la ghidajele model de la Muzeul Banatului se relevă că acestea sunt făcute strict la obiect (D.B.). V.A:, care lucrează la Laboratorul zonal şi este folosită ghid, a făcut această activitate sub o totală incompetenţă. De altfel, această persoană nu are cu ce să-şi justifice activitatea muzeală. Ghidajele lui K.L. ridică probleme în sensul exprimării corecte în limba română, vorbind*

st[illegible] Ghidajul D.B. doar o dată a pomenit problema continuităţii. De altfel se constată că [illegible] integrează istoria şi istoriografia bănăţeană în cea naţională. Observaţii, lt. col. I.I., I.J. Timiş, Serviciul I/A: „Nota se va exploata informând organele Comitetului Judeţean de Cultură şi Educaţie Socialistă Timiş, tov. preşedinte Preda pentru măsuri." Curtea subliniază că transmiterea unor asemenea date de către fosta securitate organelor de partid şi de stat cu rol decizional echivala cu expunerea persoanelor respective la cercetare şi sancţiuni, stoparea carierei sau chiar pierderea locului de muncă, fiind bine cunoscut modul discreţionar şi dur în reacţii al acestor entităţi faţă de orice persoane considerate ca fiind oponente ale politicii oficiale.

Instanţa mai constată analizând referatele ofiţerului de legătură, că persoanele vizate de notele informative erau subiect de supraveghere pentru organele de securitate, iar datele transmise de pârât au determinat extinderea ariei de monitorizare. Curtea subliniază că din înscrisurile ataşate se constată că ofiţerul de legătură trasa sarcini pârâtului conform planurilor de acţiune aflate la filele 112-161 volum I dosar fond.

Nota nr. 25246/0021/11.05.1980 redactată de mr. I.I., I.J. Timiş, Serviciul I, consemnează cele relatate de sursa „HODOŞ", adică de către pârât, *„Dintr-o relatare a prof. T.V. din Timişoara, acesta spune că a aflat de la un profesor din Jimbolia că la domiciliul fostului preot ortodox din Jimbolia, pe nume AM, care la origine este evreu trecut la creştinism şi fost poet avangardist cu pseudonimul .... au loc sâmbătă seara diferite întâlniri, un fel de cenaclu literar la care participă din Timişoara scriitorii U.A. şi Ş.F., una din problemele abordate fiind cabala (cabalism), o doctrină evreiască care stă la baza întâlnirilor; se întâlnesc în secret o dată la zece ani şi nu sunt cunoscuţi de nimeni. Observaţie: Anii precedenţi a mai fost semnalat că la domiciliul sus-numitului are loc un fel de salon literar nelegal. Nota se va exploata ta D.U.I. Ujică, iar o semnalare se face şi lucrătorului care deserveşte Jimbolia pentru A."* Informările legate activităţile desfăşurate în cadrul respectivelor întâlniri private au fost de natură a conduce la monitorizarea participanţilor, fiind de notorietate atitudinea fostului regim cu privire la practicile considerate ezoterice şi la promovarea ideilor cultelor religioase. Pârâtul a susţinut că nota respectivă nu îi aparţine, însă aceasta consemnează cele relatate de către pârât ofiţerului de legătură, nefiind vorba de o notă informativă olografă a pârâtului.

Curtea apreciază că informaţiile transmise privind comportamentul persoanei urmărite A.M. în societate şi la domiciliul său, a numiţilor F.M., V.A., D.B. şi K.L. la locul de muncă, prezintă date ce puteau fi considerate atitudini ce ar fi potrivnice regimului totalitar comunist. Se impune a fi subliniat faptul că, în accepţiunea OUG nr. 24/2008 sintagma „atitudini potrivnice regimului" se referă la acele conduite neagreate de regim, îngrădite de acesta şi, în schimb, permise într-o ordine democratică. Faţă de conţinutul acestor delaţiuni, astfel cum în mod întemeiat a arătat şi reclamantul, Curtea reţine că din perspectiva regimului comunist aceste conduite îi expuneau pe cetăţenii reclamaţi la represalii, la supraveghere din partea securităţii, aspect de altfel materializat în cauză, aşa cum se observă din notele fostei securităţi care dispun supravegherea operativă şi deschiderea dosarului de urmărire faţă de F.M. - filele 98 şi următoarele volum I dosar fond.

Instanţa mai reţine că împrejurarea că la dosar a fost prezentată o chitanţă datată 6.08.1989, document ce atestă că pârâtul ar fi primit de la un ofiţer din Serviciul Român de Informaţii suma de 100 dolari SUA. Pârâtul a susţinut că suma respectivă i-a fost dată de un ofiţer anterior plecării în interes ştiinţific în Israel; acesta, înainte de primirea paşaportului, l-ar fi întrebat dacă are bani de buzunar şi, cum avea resurse financiare extrem de limitate, i-a dat banii respectivi. Curtea consideră că aceste apărări ale pârâtului sunt lipsite de orice suport legal, documentul fiind oficial şi prezentând clar primirea de către pârât a unei sume de bani pe care o instituţie de stat nu o putea preda decât în temeiul unui text de lege care să justifice o plată făcută din bugetul de stat. Or, reacţii de susţinere a unor persoane lipsite de „bani de

buzunar" cu ocazia plecării în străinătate nu făceau parte din atribuţiile organelor de informaţii, fiind mai degrabă aplicabilă prezumţia că suma respectivă era menită să răspundă îndeplinirii de către pârât a unor obiective aflate în sarcina sa ca sursă informativă. Primirea unor asemenea plăţi relevă odată în plus că pârâtul era implicat în activităţi de colaborare cu organele fostei securităţi, fiind şi susţinut financiar de către acestea.

Pe de altă parte, Curtea constată că şi ce-a de-a doua condiţie legală este îndeplinită în cauză, deoarece nu se poate susţine că furnizarea unor informaţii de asemenea natură nu a fost făcută conştient, pârâtul având reprezentarea clară a faptului că relatări de genul celor prezentate anterior nu rămâneau fără urmări. Altfel spus, prin furnizarea acestor informaţii, pârâtul a conştientizat că asupra persoanelor la care s-a referit în delaţiunile sale se pot lua măsuri de urmărire şi verificare şi, prin urmare, a vizat această consecinţă. Aşa cum s-a dezvoltat mai sus, Curtea apreciază că materialele informative expuneau persoanele vizate la o serie de repercusiuni, neputându-se vorbi despre date cu caracter general inofensive. În epoca respectivă, era absolut notoriu că relatările despre apartenenţa la diferite culte religioase a persoanelor, opinii personale contrare politicii oficiale erau aspecte de natură a expune persoanele care le-au formulat unor repercusiuni dintre cele mai grave (interzicerea părăsirii teritoriului ţării, imposibilitatea avansării profesionale etc.). Informaţiile furnizate de pârât, astfel cum au fost reţinute de instanţă, denunţau asemenea activităţi şi atitudini, cum ar fi de pildă, aderarea la doctrina unui anumit cult religios şi organizarea de întâlniri private pentru discutarea cabalei, în condiţiile în care ideologia regimului comunist era incompatibilă cu noţiunea de religie indiferent despre ce cult religios era vorba, persoanele respective fiind considerate automat potenţiali oponenţi ai regimului.

Aceste informaţii au îngrădit drepturi şi libertăţi fundamentale ale omului, respectiv dreptul la libertatea conştiinţei şi a religiei prev. de art.30 din Constituţia României din 1965, coroborat cu art.18 din Pactul Internaţional cu privire la Drepturile Civile şi Politice, precum şi dreptul la viaţă privată prev. de art.17 din acelaşi Pact. Mai mult, se cunoştea public că pentru asemenea atitudini ostile statului totalitar, persoanele monitorizate puteau deveni oricând subiect de represalii de natură penală, cu consecinţe imediate asupra libertăţii lor. Notele olografe depuse la dosarul cauzei relevă o atitudine de ataşament şi cooperare a pârâtului faţă de obiectivele propuse în colaborarea sa cu securitatea, precum şi faptul că acesta era perceput ca neavând probleme de natură a genera posibile presiuni ale organelor fostei securităţi asupra sa.

Nu în ultimul rând, **Curtea subliniază că şi furnizarea unei singure informaţii care satisface cerinţele art. 2 lit. b) din OUG nr. 24/2008 este suficientă pentru reţinerea calităţii de colaborator al Securităţii**. În acest sens, se constată că art. 2 lit. b) din OUG nr.24/2008 prevede „informaţii, indiferent sub ce formă, precum note şi rapoarte scrise, relatări verbale consemnate de lucrătorii Securităţii". Curtea observă că interpretările gramaticală, logico-sistematică şi teleologică a prevederilor legale anterior indicate conduc la concluzia că nu este necesar, pentru ca o persoană să fie încadrată în categoria colaboratorilor poliţiei politice, ca activitatea acesteia să fie adus efectiv atingere drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului, fiind suficient ca ea să fi fost îndreptată împotriva acestor drepturi şi libertăţi şi să fi fost aptă să le aducă atingere. A intervenit aşadar o atingere a vieţii private, căci aceasta este menită să asigure dezvoltarea, fără interferenţe exterioare, a personalităţii fiecărui individ, inclusiv în relaţie cu alte persoane. Prin urmare, nu este necesară producerea efectivă a unor consecinţe negative, ci să existe potenţialitatea de a se încălca drepturi sau libertăţi fundamentale, asumată conştient de cel ce furnizează informaţiile. Jurisprudenţa creată în această materie este în sensul că îndeplinirea condiţiei referitoare la vizarea încălcării unor drepturi fundamentale nu presupune în mod obligatoriu încălcarea propriu-zisă a acestor drepturi, ci doar expunerea persoanei denunţate unor posibile încălcări ale drepturilor sau libertăţilor fundamentale.

În concluzie, Curtea reține că informațiile furnizate de pârât au îngrădit dreptul la viața privată, prevăzut de art. 17 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Civile și Politice, precum și dreptul la libertate religioasă prevăzut în același tratat internațional.

Față de aceste considerente, având în vedere că în cauză sunt întrunite cumulativ cele două condiții prevăzute de art. 2 lit. b din OUG nr. 24/2008 privind accesul la propriul dosar și deconspirarea Securității, Curtea, în temeiul art. 11 din același act normativ, va admite prezenta cerere și va constata calitatea pârâtului de colaborator al Securității.

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
HOTĂRĂȘTE:

Admite acțiunea formulată de către reclamantul Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității, cu sediul în București, str. Matei Basarab nr. 55-57, Sector 3 în contradictoriu cu pârâtul Neumann Victor Andrei Marius, cu domiciliul în Timișoara, ... jud. Timiș.

Constată calitatea de colaborator al Securității în ceea ce îl privește pe pârâtul Neumann Victor Andrei Marius.

Cu drept de recurs în termen de 15 zile de la comunicare, ce se va depune în caz de formulare la Curtea de Apel București Secția a IX a Contencios Administrativ și Fiscal.

Pronunțată astăzi, 04.11.2022, prin punerea la dispoziție a soluției prin mijlocirea grefei instanței.

PREȘEDINTE,	GREFIER,
Laura Marina Andrei	Andreea Ecaterina Casangiu

Red. jud. L.A./11.01.2023/4 ex

S-a anulat chitanța/foaia de vărsământ Nr. .... scutit .... în sumă de ....
GREFIER ȘEF,

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA cont. adm. fiscal
Prezenta copie, fiind conformă cu originalul aflat în dosarul acestei instanțe Nr. 8262/2/2021 se legalizează de noi.
GREFIER ȘEF, [redacted]

[illegible] prin constatarea a [illegible] a recursului formulat de pârâtul Neumann Victor Andrei Marius. Respinge recursul formulat de pârâtul Neumann Victor Andrei Marius împotriva sentinței nr. 2033/04.11.2022 pronunțată CAB-S9, ca nefondat, decizia nr.

05.12.2023, dosar nr. 8262/2/2021 ÎCCJ